

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 6. 7. & 8. lib. Josue, in quibus describitur
miraculosa occupatio urbis Jericho, civium & urbis excidium, furtum
Acham, populi terror atque cædes. Civitatis Hai per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

plerentur vinô, miraculosè productô vel unica profani gaudii stilla sufficit turpandis omnibus Cœli lætitiis, sicut unica atramenti gutta limpidissimam obsufcat aquam. Christus ipse sciens, discipulos suos nimio sacratissimæ suæ Humanitatis amore inescatos ait Joan. 6. *Expedi vobis, ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclytus non veniet ad vos.* O Christiane! si ipsa Christi Humanitas, & sine minima labe concepta vivensque caro, visa est impedimento esse discipulis, spirituales delicias & consolationes sensuris: quomodo putas stare posse impuras mundi delicias cum supernis? quare cum regio vate prosteris Psal. 76. canente: *renuit consolari anima mea, à te videlicet munde immunde recuso omne solamen.* Quô factô poteris pariter cum eo profiteri: *consolatus sum*, sentiendô videlicet cœlestes delicias rejectis terrenis. Fac ergo tibi cum Jesue juxta imperium Dei *cultros lapideos*, quibus circumcidas omne præputium appetitûs inordinati terræque affixi. Solve cum eo calceamenta passionum & effectuum de pedibus tuis: *Terra enim in qua stas, fruiturus supernis solatiis, sancta est, nil compatiens immundi.*

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 6. 7. & 8. lib. Josue, in quibus describitur miraculosa occupatio urbis Jericho, civium & urbis excidium, furtum Acham, populi terror atque cedes. Civitatis Hai per insidias occupatio.

Considera I. **Q**Uam ingentem & longaninem Misericordiam Deus N. 203. exerceat erga peccatores: dum vindictam noluit sumere de civitate peccatrice Jericho, antequam præviis minis ad poenitendum eam instigasset, jubens sex diebus armatum Israëlitarum exercitum circumire prius civitatem, & die septimâ septies, ut tam tremendô aspectu terri resipiscerent cives. *Qui totam Mundi machinam, ait hinc Glossa, sex diebus perfecit, lentè ad unius Civitatis everisionem bonitate impeditus aggreditur.* Isaias Deum suum Populo summè iratum, ferrumque jam in ejus perniciem vibrantem caput 29. producit: ita tamen dispositum, ut priusquam laxet in vindictam, jam actu præparatam, sollicitô circumspiciat oculô, visurus: an non sit, qui brachium inhibere conetur? & dum nullum conspicit, conqueritur: *Se aperiari: h. e. affligi.* Quali verò afflictio Deo accidat, quòd nullum reperire sit, qui per preces ejus manum retineat, quam Justi-
N n 2
tia

tiæ æquitas in Vindictam scelerum armaverit. Jerosolymam olim Deus ob innumera peccata in debitam civium pœnam destructurus Thren. 4. detendit funiculum. At cur hoc? nunquid enim funiculus detentus non magis ædificandæ, quàm destruendæ servis civitati? Sed hoc ipsum divinæ misericordiæ aperit insigne spectaculum, dum puniturus Jerosolymam, ædificationem ejus vitæ videlicet emendationem potius, quàm ejus ruinam pro scopo habuit. Christus Dominus cernens Templum profanari ab eumentibus & vendentibus: ut honorem Patris æterni ulcisceretur, propriâ manu sacrilegos invadit. Verùm etiam hîc locorum raræ dedit Misericordiæ judicium, si exactius perpendamus instrumentum illud, quò usus est: nam teste Joan. c. 2. *Fecit quasi flagellum*, non arripiens flagella, nodosis funibus & ferreis aculeis instructa, quibus innocens ipse pro nocentibus fuerat crudeliter lacerandus, sed funiculis tantummodo armavit manus teste Psalmistâ: *Continens in ira sua misericordias suas*. Hinc non est, quod admirer amplius: Deum apud Ezechielem per vitam suam jurare, nolle se mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat, in quæ verba Hieronymus scribit: *jurare se dicit, ut si non credimus promittenti Deo, credamus saltem pro salute nostra juranti*. Ego inquit certos vos redditurus de mea Clementia, juro: ut firmam in vobis accendam fiduciam Misericordiæ meæ, quam pondus criminum vestrorum extinguere nititur: adeoque si non creditis promittenti, credatis saltem juranti. At verò ò Deus infinitæ bonitatis! Quid juramentò opus, quando tam manifesta nobis misericordiæ tuæ exhibes signa, ut nec ullus dubitandi de ea locus superesse videatur. Quæ uspiam reperiri potuit major clementia, quàm ut in forma peccatoris Unigenitum mitteres Filium, nullò alterò negotiò, nisi salute hominum occupatum? nec occupatum tantummodò, sed hac de causa labore & dolore penitus obrutum. Prout ipsius nomine tastatur Isaias c. 43. dicens: *Servire me fecisti in peccatis tuis, prabuisi mihi laborem in iniquitatibus tuis*. q. d. eheu! quantò labore mihi constitit homo, quando relictò cælò ingressus sum hanc miseræ vallem, ab infernali lupo jam abreptum liberaturus. Quantum sudorem fundi necessum fuit, ut illum velut perditam ovem ad gregem reducerem? quæ & quanta asperitas non fuit sufferenda, ut à servitute Dæmonis, emancipatus, libertatem filiorum Dei assequeretur. Creatio hominis unicò perfecta est verbulò fiat! at recreatio ejus infinitò propemodum labore comparata.

rata. Non enim hæc verbis, sed etiam sudore & sanguine obtineri debuit. Tam luculentò igitur Misericordiæ divinæ testimoniò convictus ò Christiane! non cessa clamare cum Vate regio, & milliès ingeminare: *Quoniam in æternum misericordia ejus!* hoc tamen in super age: ne instar Urbis Jericho, Misericordiã Dei ad pœnitendum non permotæ pereas, non temerè præsumas de ea, tempus ad agendam pœnitentiam tibi concessum elabi patiens: fert enim Deus patienter, ut asserit Origenes ad Rom. 2. & *expectat uniuscujusque pœnitentiam, sed hoc non dissolvat, & tardos ad conversionem faciat: quia pœnitentia ejus & sustentationis mensura est.* Unica mulier ex tot millenis civibus Jericho pœnitentiam suam differentibus, gratiam reperit cum familia sua citatò capite, cæteris omnibùs victorum manu necatis. Monitis ergò Apostoli morem geras, ad celerem pœnitentiam te adhortantibus, dum 2. Corinth. 6. ait: *Ecce! nunc tempus acceptabile! ecce nunc dies salutis. &c.*

Considera 2. Quomodo Populus Hebræorum tot Victoriis inclitus à civibus Hai robore virium & peritiã bellandi longè imparibus, in turpissimam abigatur fugam, tantoque impleatur metu, ut S. Scriptura dicat v. 5. cap. 7. *perterritum est cor populi & instar aqua liquefactum est &c.* Quis quæso tam formidando exercitui tam grandem potuit formidinem incutere? author hujus in propatulo est; unicus avarus ille Aham tanquam modicum fermentum totam massam corruptit. Peccavit Israel, asserit S. Textus v. 11, *Et prævaricatus est pactum meum, tuleruntque de anathemate, & surati sunt, atque mentiti.* Ita sanè unius perversi exemplum sufficit plurimis pervertendis, sicut una ovis morbida totam inficit gregem. Genes. 1. Deus volatilibus & piscibus à se quinta die creatis benedixit dicens: *Crescite, & multiplicamini v. 22.* Animalibus verò sextà die creatis non benedixit. Cur hoc contigerit, curiosã indagine quæres? respondet Anastasius Synaita, inquit: *Terrena privata sunt benedictione, quoniam in eis erat serpens Eva hostis &c.* Voluit ergo Deus ab ipso Mundi exordio docere, quanti damni integræ communitati immineat ab unius impietate. Confirmant hoc verba Isaia Abbatis Orat. 22 scribentis. *Ne Dominus Jesus priùs ascendit in Crucem, quam Judam expulisset è medio discipulorum, prævidens enim quantum subesset periculi, Judã inter discipulos post mortem Christi commorante, cujus impietatem, ne cum eorum scandalo in publicum prodiret, Humanitatis suæ præsentia cœu frenò fortissimò coercuit.* S. Ephrem de recta vivendi ratione n. 22. ait:

quamprimùm capta fuerit anima, ad alias decipiendas fit quasi laqueus, ut voluntati inimici obsequantur, sicuti perdix comprehensa pro esca illis proponitur, quæ nondum laqueo captæ sunt: circa illam enim auceps laqueos figit, ut voce sua perdix reliquas circumvolitantes ad eodem pelliceat, & sic decepta decipit omnes; quæso, unde in familiis quibusdam tanta lascivia inter proles, tanta dissolutio inter servos & ancillas, nisi ex unius impudici lingua ortum traxit? ò quàm multæ integerrimæ vitæ Virgines unius proci petulantia in castes devenère, irreparabilî castimonix damnò. ò quàm innumeri adolescentes in templo seduli, in oratione frequentes, in obedientia celeres, in moribus compositi, unius perversi contubernio in gloriâ vitiorum omnium demersi sunt! vide ergo Christiane Lector! si Superiorem agis, quales patiaris in tua communitate aut familia homines? aut si inferior es, vide: quibus te jungas sociis. Superior, qui vel unum patitur impium, audiet ociùs à Deo v. 13. cit. capit. *Anathema in medio tui est Israël, non poteris stare coram hostibus tuis, donec deleatur ex te &c.* & si talis vixerit in communitate, qui instar *Acham* furtum suum abscondentis, nequitiam suam palliò pietatis tegere noverit; ut tu Superior in ejus notitiam devenias, pone ei cum *Israëlitis* insidias: non tantùm ad publica ejus dicta & facta, sed etiam ad secretiora vigilem habens oculum. Brevi continget, ut cum capias cum civibus *Hai*.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 9. 10. & 11. lib. Josue, in quibus describitur Astus Gabaonitarum, pacem dolose impetrantium à Josue. Obsessa Gabaonitarum civitas à Josue liberata, Sol stare jussus, quinque Reges capti &c.

N. 205. *Considera I.* **A** Dulatores imitari Gabaonitas: ut enim illorum hominum, quos fallere quærunt, amicitiam impetrent, cum Gabaonitis munera illis offerunt, laudes & præconia congeminant, servos profitentur se esse, ad *foedera* paratissimos, olei naturam induunt, quod illis rebus, quibus affunditur, se accommodans, cum frigidis frigidum, cum calidis calidum verba Apostoli inversò sensu accepta sibi appropriat, Rom. 12. testantis: *omnibus omnia factus sum &c.* Hoc oleum clarissimè cognitum habens, sed summè detestans regius
Vates